

Práce

SOUHRN

Míra ekonomické aktivity starší populace ve věku 65-69 let je nejvyšší na Islandu, v Norsku, Portugalsku a Rumunsku. Nejnižší na Slovensku, v Belgii, Francii a Maďarsku.

Průměrné hrubé roční výdělky jsou nejvyšší na Islandu, v Dánsku, Velké Británii, Irsku a Německu. Bulharsko má celkovou úroveň hrubých ročních výdělků 13,4 krát nižší než Dánsko, Rumunsko 8,1 krát nižší.

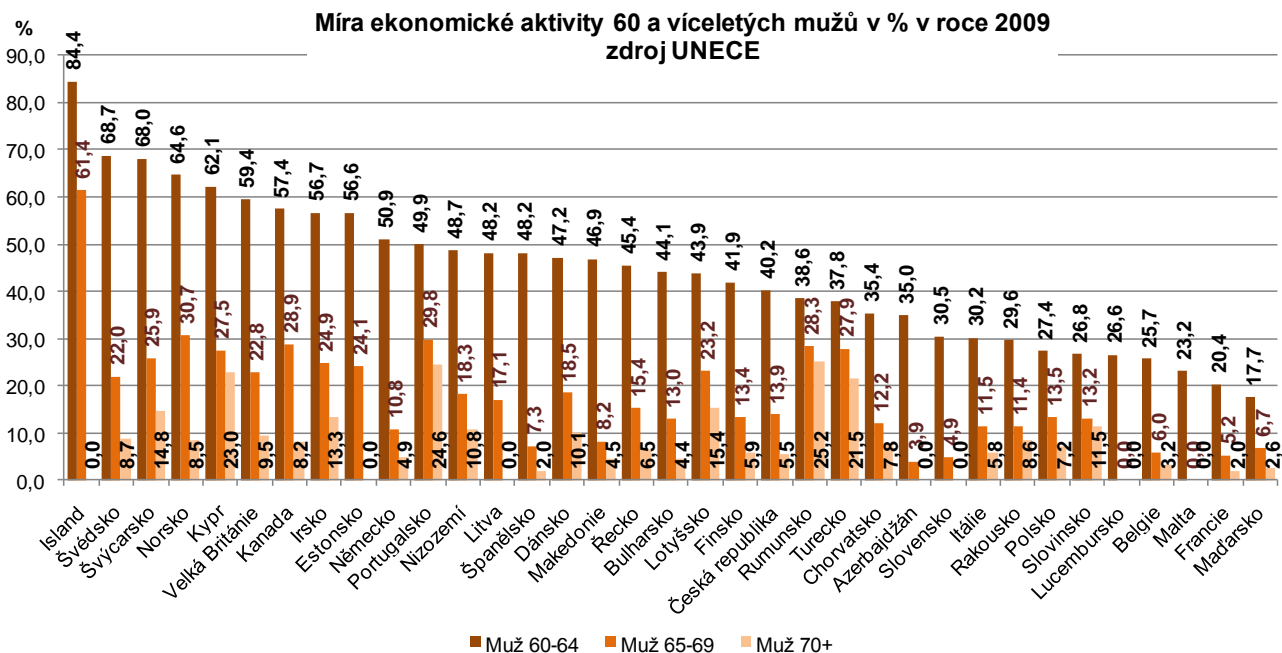
V Rumunsku, Portugalsku, Bulharsku a na Kypru zákonodárci a řídící pracovníci mají platy tak vysoké, že jejich výše se blíží téměř trojnásobku průměrné mzdy. V ostatních zemích jsou tyto platy v poměru k průměrné mzdě nižší.

Délka života mimo pracovní proces (dětství, mládí, studium a stáří) je nejvyšší u žen na Maltě, v Itálii, Řecku, ve Španělsku a Francii. U mužů navíc i v Belgii. Nejméně let mimo pracovní proces prožijí lidé na Islandu, v Dánsku, Lotyšsku, Švédsku, Norsku, Estonsku a Litvě.

Ve Švýcarsku, v Nizozemí, Dánsku, Velké Británii a Norsku je nejdelší doba pracovního života a současně vysoká naděje dožití. V těchto státech je také obvyklá práce na částečný úvazek.

1. Míra ekonomické aktivity

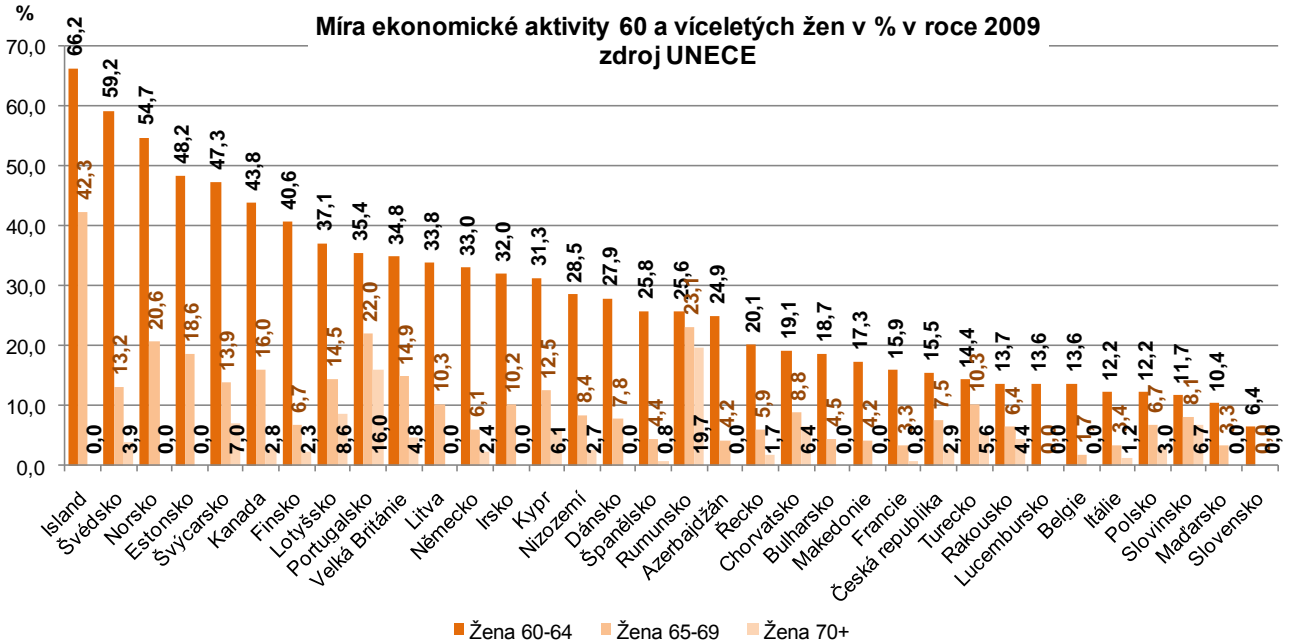
Graf 16:



Míra ekonomické aktivity představuje podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let. Do skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva se počítají zaměstnané osoby (v postavení zaměstnanců, zaměstnavatelů či samostatně výdělečně činných), ale také pracující důchodci, pracující studenti a učni, osoby na řádné mateřské dovolené a nezaměstnaní.

Míra ekonomické aktivity starších mužů je ještě vysoká zvláště v severní Evropě a ve Švýcarsku (ve věkové skupině 60-64 let). Nejvyšší podíl pracujících mužů ve věku 65-69 let zaznamenalo v rámci Evropy Norsko (30,7 %), Portugalsko (29,8 %) a Rumunsko (28,3 %). V Rumunsku a Portugalsku byl zaznamenán i nejvyšší podíl pracujících mužů v nejstarší věkové kategorii 70 a více let (25,2 % v Rumunsku a 24,6 % v Portugalsku).

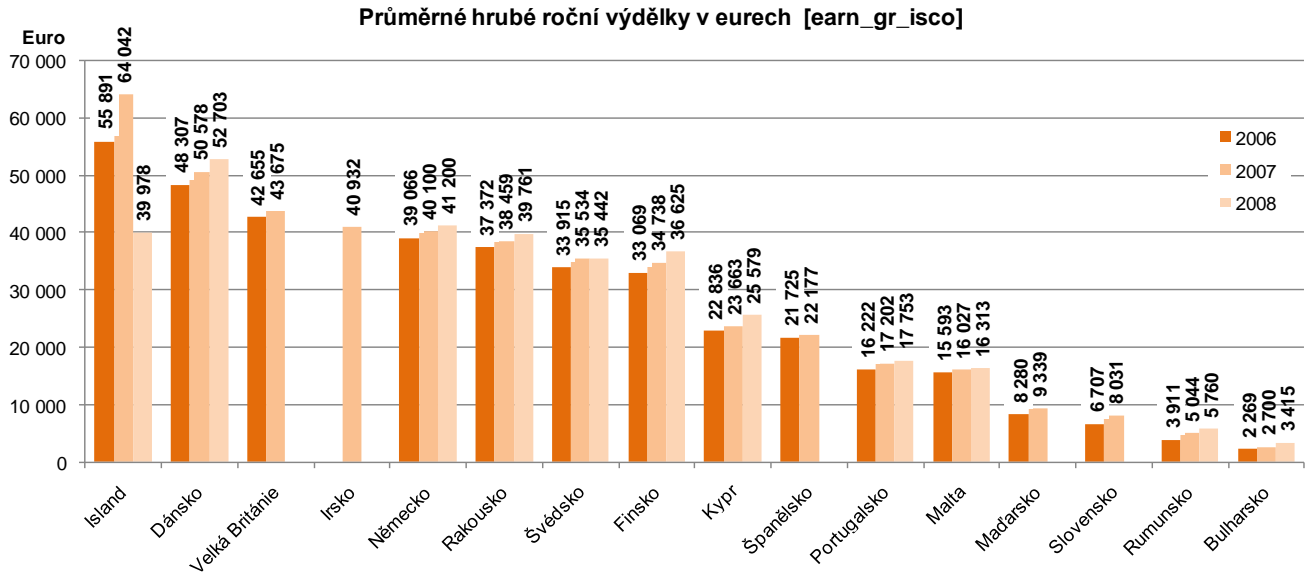
Graf 17:



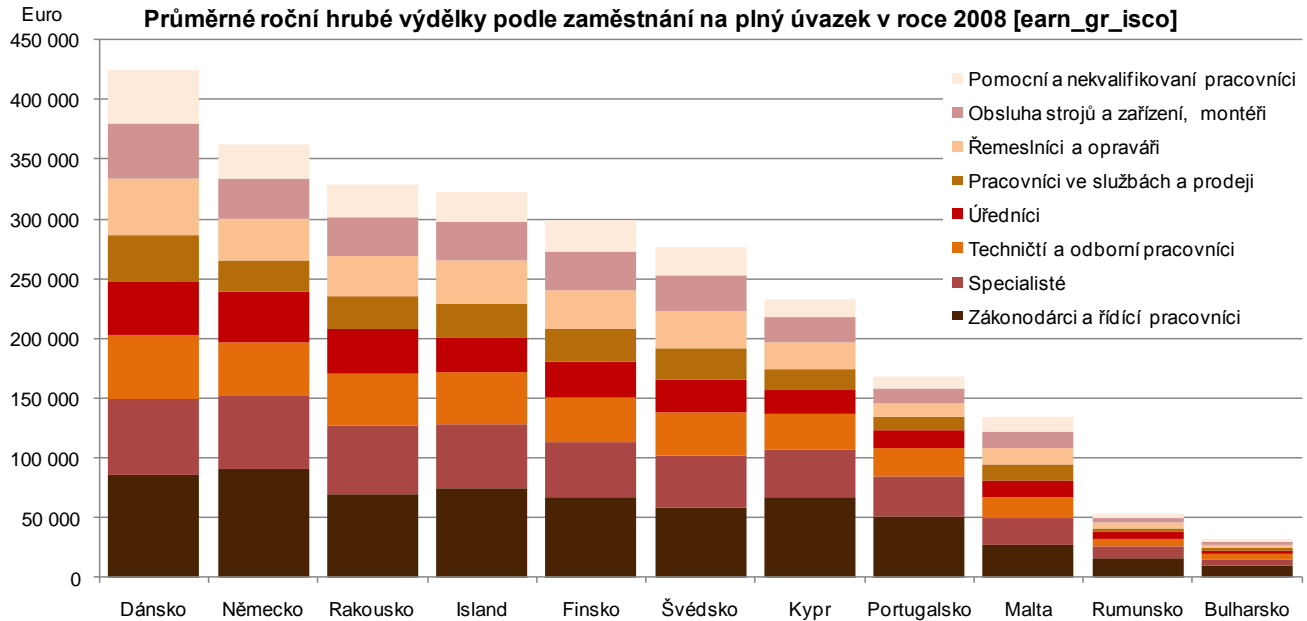
Na Islandu, ve Švédsku, Norsku, Estonsku a Švýcarsku i ženy mají nejvyšší míru ekonomické aktivity ve věku 60-64 let. V dalších věkových kategoriích se ve všech zemích míra ekonomické aktivity žen výrazně snižuje kromě Portugalska a Rumunska, kde ženy ve věku 70 a více let ještě pracují ve vysokém počtu (16 % Portugalsko, 19,7 % Rumunsko).

2. Průměrné hrubé roční výdělky

Graf 18:

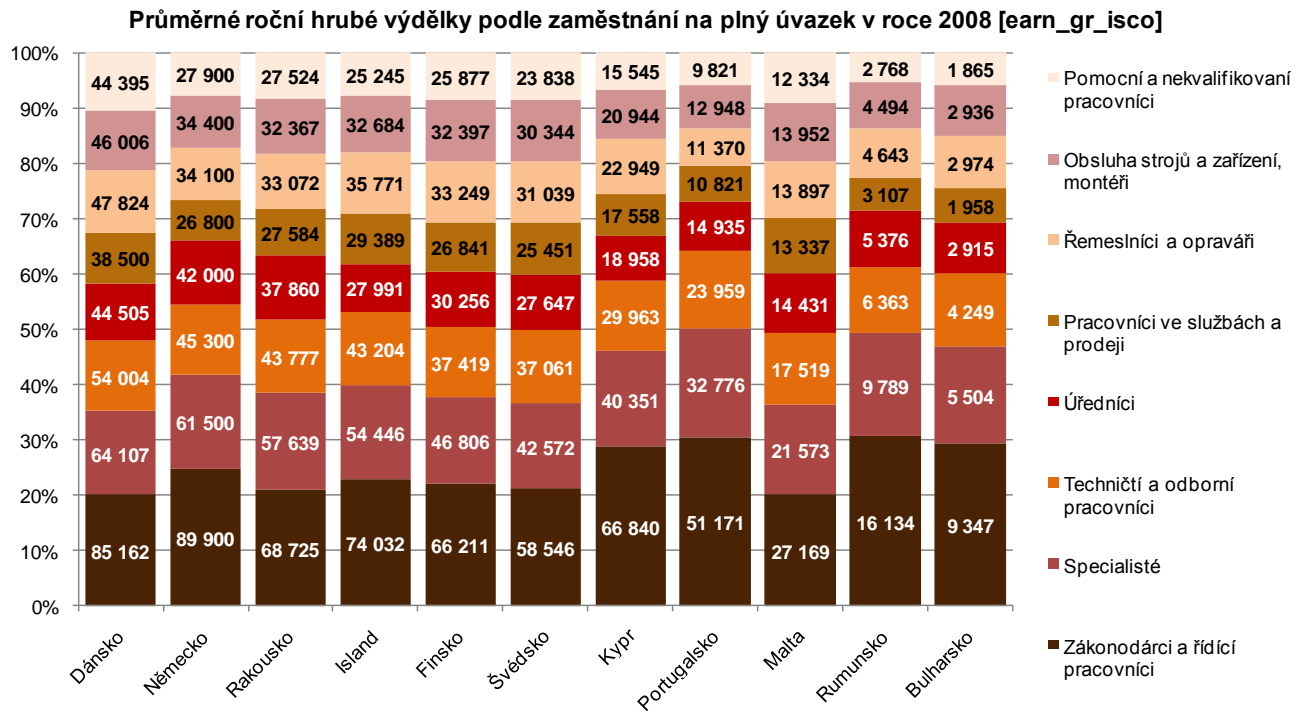


Graf 19:



Součet průměrných hrubých výdělků představitelů osmi skupin zaměstnání (podle klasifikace ISCO) v jednotlivých státech dosahují nejvyšší úrovně v Dánsku, Německu, v Rakousku, na Islandu, ve Finsku a Švédsku. Bulharsko má celkovou úroveň těchto osmi výdělků nižší 13,4 krát než Dánsko; Rumunsko 8,1 krát.

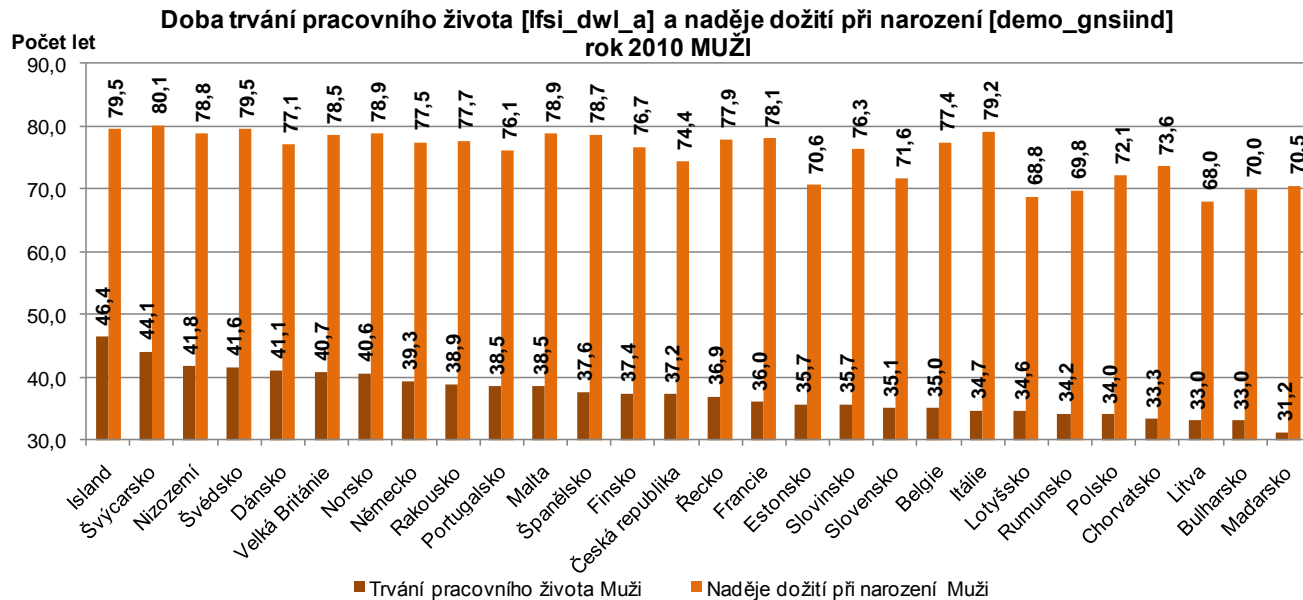
Graf 20:



Zákonodárci a řídící pracovníci (podle klasifikace ISCO) v Bulharsku mají 2,73 krát vyšší výdělky než je v Bulharsku průměrná mzda. V Rumunsku je to 2,80 krát, v Portugalsku 2,88 krát a na Kypru 2,61 krát. V ostatních zemích jsou mzdy zákonodárců a řídících pracovníků nižší, např. ve Švédsku 1,75 krát a v Dánsku 1,62 krát vyšší než je tamější průměrná mzda.

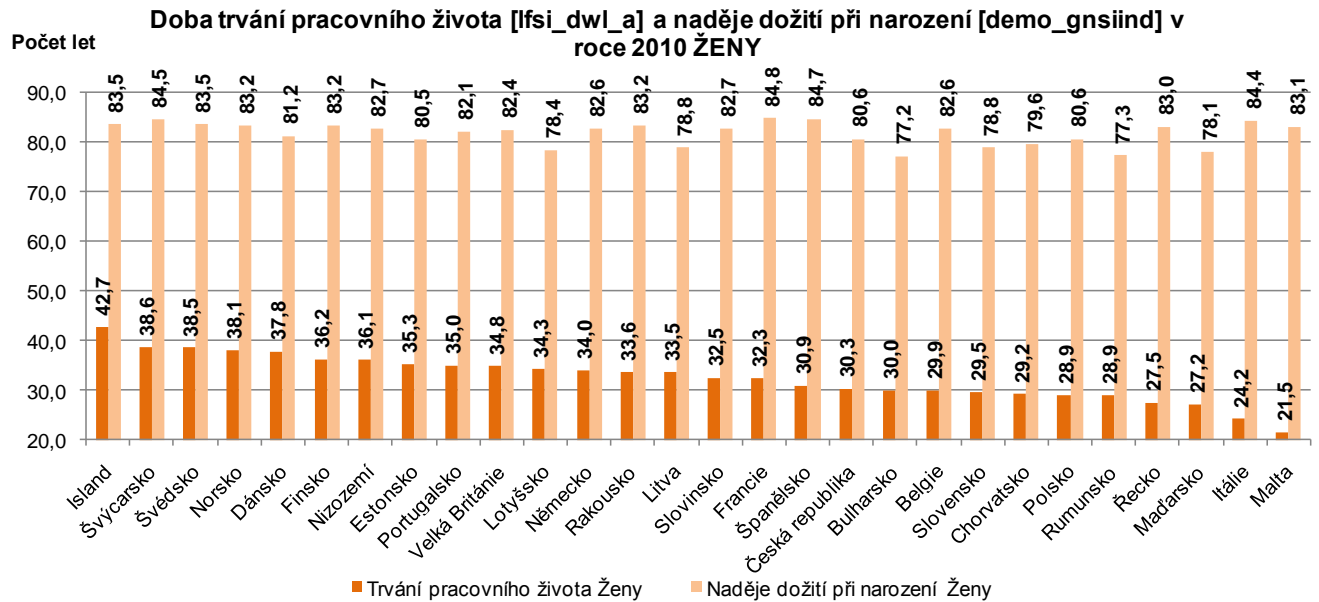
3. Délka pracovního života

Graf 21:



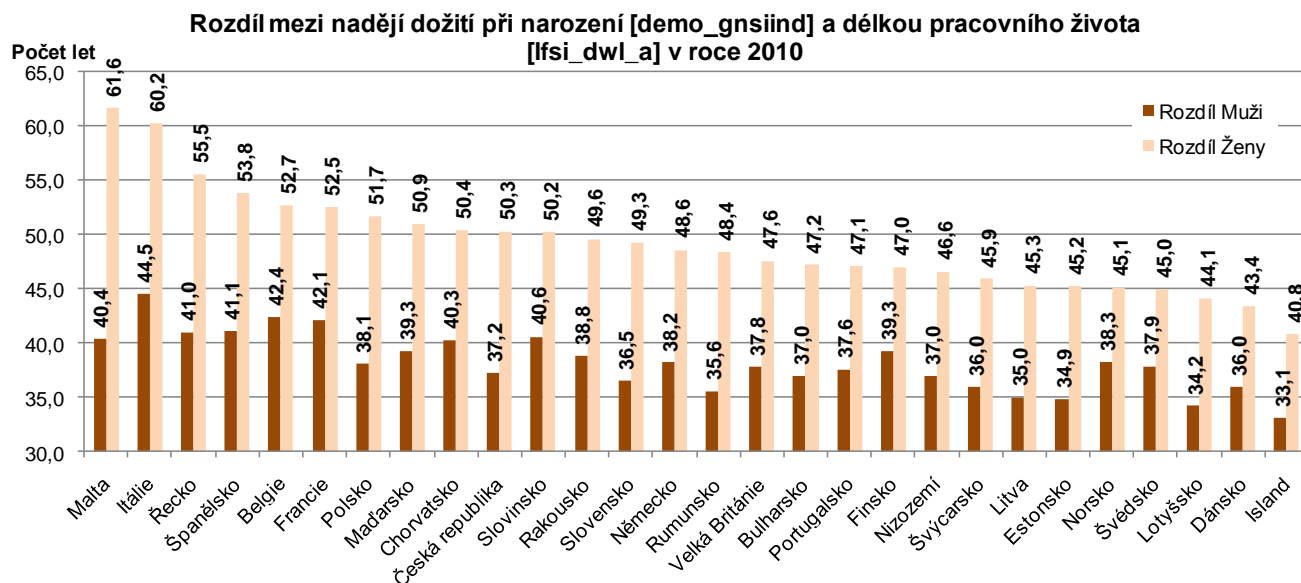
Nejdelší doba pracovního života mužů je na Islandu, ve Švýcarsku, v Nizozemí, Švédsku, Dánsku, Velké Británii a Norsku (46,4 - 40,6 let sestupně). V těchto státech je zároveň vysoká naděje dožití - nad 78 let (kromě Dánska, které má 77,1 let). Nejkratší pracovní život žijí muži v Maďarsku, Litvě, Bulharsku, Chorvatsku, Polsku, Rumunsku a Lotyšsku (31,2 - 34,6 let). V těchto státech je zároveň nejnižší naděje dožití (od 68,0 let v Litvě po 73,6 let v Chorvatsku).

Graf 22:



Nejdelší délka pracovního života žen je v severských státech na Islandu, ve Švýcarsku, Švédsku, Norsku, Dánsku, a Finsku (42,7 - 36,2 let sestupně), kde je zároveň i naděje dožití při narození vyšší než 83 let (kromě Dánska). Nejkratší délka pracovního života žen je na Maltě, v Itálii, Maďarsku, Řecku, Rumunsku, Polsku, Chorvatsku a Slovensku (21,5 - 29,5 let). Naděje dožití při narození je v části těchto států vysoká (Malta, Itálie, Řecko - nad 83 let), v ostatních těchto státech nízká (Maďarsko, Rumunsko, Polsko, Chorvatsko, Slovensko - mezi 77,3 - 80,6 let). Česká republika v délce pracovního života žen patří k průměrným státům (30,3 let). Naděje dožití při narození žen zde patří k nižším - 80,6 let.

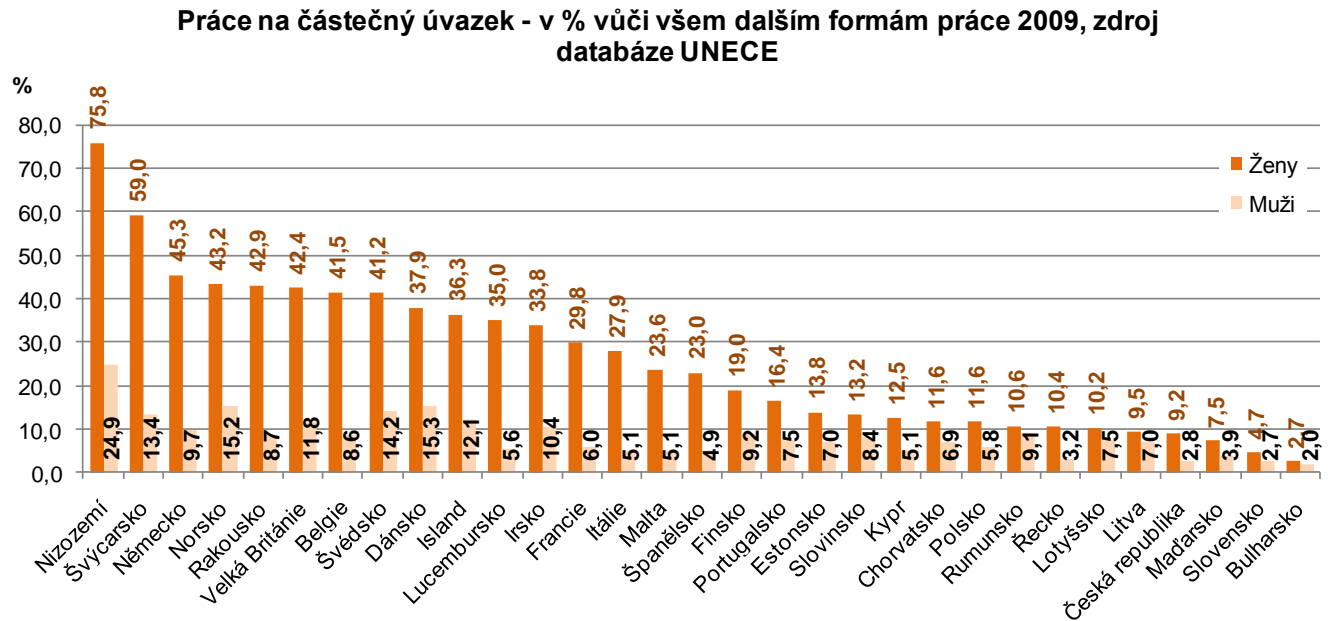
Graf 23:



Rozdíl mezi délkou naděje dožití při narození a délkou pracovního života – délka života mimo pracovní proces, je nejvyšší u žen na Maltě, v Itálii, Řecku, ve Španělsku a Belgii (61,6 - 52,7 let sestupně); nejnižší u žen na Islandu, v Dánsku, Lotyšsku, Švédsku, Norsku, Estonsku a Litvě (40,8 - 45,3 let). U mužů jde o ty samé jižní státy, nejnižší rozdíl je opět v severských státech, navíc je Rumunsko. Muži mají k dispozici léta mimo pracovní proces od 44,5 roku v Itálii po 33,1 let na Islandu. Jedná se o léta prožitá v dětství a mládí do nástupu do pracovního procesu a ve stáří po opuštění pracovního procesu. V České republice mají muži v průměru k dispozici mimo pracovní proces 37,2 let, ženy 50,3 let.

4. Práce na částečný úvazek

Graf 24:



V západní Evropě je práce na zkrácený úvazek běžná. Na rozdíl od České republiky jsou odvody za zaměstnance lineární. V České republice musí zaměstnavatel za zaměstnance, který má zkrácený úvazek odvést na pojištění stejnou částku, jako by zaměstnanec pracoval na plný úvazek. Výhoda lineárního systému je v možnosti pracovat i do vysokého věku, jak je to patrné v západní Evropě.

Nejvíce částečných úvazků žen je v Nizozemí (75,8 %), Švýcarsku (59,0 %), Německu, Norsku, Rakousku, Velké Británii, Belgii a Švédsku (45,3 - 41,2 % sestupně). Bulharsko, Slovensko, Maďarsko a Česká republika poskytují ženám snížené úvazky pouze od 2,7 % (Bulharsko) do 9,2 % (Česká republika).